

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina de Thomàs, 4, 4rt. B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanyes.
CAP DE REDACCIÓ: Miquel Alberola.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Ismael L. Belda, Xulio Ricardo Trigo, Jordi Sebastià.
REDACCIÓ DE BARCELONA: Eduard Company, Sílvia Monfort, Pere Martí, Eduard Voltas, Xavier Duran, Albert Punsola, Josep M. Pasqual.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Miquel Payeras.

CORRESPONSALS: M.C. Grau (Andorra), Cinta Bellmunt (Tarragona), Patrícia Alberola (Alacant), Xevi Planas (Girona), Uniers Bertrana (Perpinyà).
FOTÒGRAFS: Joan Celià, Rafa Gil, Jordi Morera.

IL·LUSTRADORS: Salva Llosà, Sento.
RÚBRIQUES: Angels Barceló, Ramon Bamils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, Joan de Sagarra, Josep Sandoval.

COL·LABORADORS: Andreu Alfaro, Adolf Beltran, Francesc Bueno, Joan A. Benach, Francesc Caballero, Carles Capdevila, Antoni Castel, Jaume Comellas, Martí Domínguez, Llibert Ferri, Carles Gàmez, Manuel Garcia, Daniel Giral, Miracle, José Luis Guamer, Juan M. Jativa, Enric A. Llobregat, Josep M. Lloró, Assumpció Maresma, Josep V. Marqués, Albert Mas Griera, Ramon Miravittas, Josep Morell, Vera Orlova, Sergi Pàmies, Vicent Partal, Toni Picaço, Miquel Porta Perales, Antoni Reig, André Ricard, Màrius Serra, Josep Lluis Sirera, Lluç Soler, Andreu Sotorra, Ferran Torrent, Manuel Vázquez Montalbán, Vicenç Villatoro.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia).
PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (Cap de publicitat), Joana Vallés (Barcelona).

SUBSCRIPCIONS: Begonya Pardo.
PRODUCCIÓ: Francesc Sellés, (Correcció lingüística), Lina Casanovas (Maquetació), Faust Ripoll (Edició).
MAQUETA: Enric Satué.
PORTADA: Juli Giner.

FOTOMECÀNICA: Gràfiques Papallona, Anón, Selectrom.

IMPRESSIÓ: Gràfiques Morvedre.

DIPÒSIT LEGAL: V.853-1984

Sol·licitat control d'OJD

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja sigui mecànic, fotoquímica, electroòptica, magnètica, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense previ permís de l'editor.

Alemanya: pocs canvis i molts problemes

Quan, ara fa just un any, el canceller Kohl, més amb l'instint que amb la raó, es va llançar a la unificació accelerada d'Alemanya, sabia dues coses: que es trobava davant d'una ocasió única de passar a la història com a gran estadista; i que calia amagar o dissimular els problemes que la unificació sense etapes havia de provocar. Tot el procés pre-electoral, i el resultat mateix de les eleccions del dia 2, han vingut a confirmar l'oportunitat d'aquelles previsions. En efecte, el canceller Helmut Kohl ha vist com creixi acceleradament la seua estatura política, el seu pes i la seua figura, tant dins com fora de l'Alemanya unificada. Fins al punt que ha esdevingut l'encarnació i representació mateixa de la imatge que aquesta nova Alemanya vol projectar: sòlida, segura, rica, i amb un aire de bonhomia paternal. Els alemanys, els de l'est més encara que els de l'oest, han votat per aquesta imatge. És a dir, han votat com havien fet sempre: el suposat triomf del CDU/CSU no és altra cosa que la repetició dels mateixos percentatges que els democristians han aconseguit en cada elecció dels darrers quaranta anys: un 44,5% és exactament el mateix resultat de l'any 1987, inferior als de l'any 1983 o 1976, per exemple, quan no influïa el tema de la unitat. La dreta alemanya, doncs, no ha crescut apreciablement, sinó que s'ha vist reforçada per l'electorat de l'est. Si la dreta hagués avançat, el triomf de Kohl, amb el vent de la història al seu favor, hauria d'haver estat molt més gran. I la mateixa cosa es pot dir dels liberals, per als quals el simple guany de dos punts —obra de la figura i el prestigi de Genscher— representa una injecció desproporcionada d'optimisme.

La novetat important de les eleccions alemanyes no és, doncs, l'èxit relatiu de la dreta. La novetat és el fracàs de l'esquerra, i la virtual desaparició dels verds i dels neo-nazis. Dos fenòmens de signe molt diferent. És cert que els socialdemòcrates del SPD han tret el resultat més baix des de l'any 1957, però cal

considerar dues coses: aquests resultats no haurien estat tan baixos sense el rebuig de l'Alemanya ex-oriental a tot allò que faça olor de socialisme (a la antiga RDA, el SPD, poc implantat només ha tret un 24% dels vots); i segona cosa, el SPD, potser amb poca tàctica electoral, però amb impecable honestat, sí que havia manifestat les seues pors i reserves davant de l'acceleració inesperada del procés unificador. A curt termini, potser ha perdut votants i credibilitat. El temps, però, segurament acabarà donant la raó als plantejaments menys emotius i menys patriòtics d'Oskar Lafontaine. Quant als resultats de la ciutat-estat de Berlín, són del tot peculiars: només cal recordar que al sector est, un 20% vota encara els antics comunistes.

Alemanya —l'antiga occidental— havia estat també la pàtria de dos radicalismes de signe ben oposat, i tots dos s'han quedat fora del Bundestag. Els verds, una força que va despertar tantes esperances i que semblava tan plena de promeses, estan a punt de la desintegració total: per les seues pròpies divisiones internes i perquè la consciència ecològica ja no és patrimoni d'un sol partit. Els republicans neo-nazis, que fa dos anys semblaven una amenaça creixent, no han arribat ni de lluny al 5% necessari per a la representació parlamentària. La desaparició d'una amenaça d'aquesta mena és, potser, la millor notícia d'aquestes eleccions.

Per al canceller Kohl, després d'aquest èxit tan fàcil i tan poc espectacular, ara vénen els problemes de debò: les promeses electorals no seran gens fàcils de complir.

